

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/151/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221204031
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1221204031.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členov senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti N. M., narodená dňa XX.XX.XXXX, a M. M., narodená dňa XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom: Vazovova 7/A, Bratislava, deti matky: T. M. M., narodená dňa XX.XX.XXXX, bytom: O. F. X, L., zast. AK Záhoráková & Partners, s.r.o., so sídlom: Krasovského 13, Bratislava a otca: T. M. M., narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom: O. X, K., zast. JUDr. Pavlom Torňošom, advokátom, so sídlom: Tomášikova 50/D, Bratislava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 16.08.2021, č. k. 11P/122/2021-129, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava II č.k. 11P/122/2021-129 zo dňa 16.08.2021 vo výroku o uložení matke zákazu presťahovať maloleté deti mení tak, že: „Matke T. M. M., nar. XX.XX.XXXX, sa ukladá zákaz presťahovať maloleté deti: N. M.Ú., nar. XX.XX.XXXX a M. M., nar. XX.XX.XXXX, mimo územia K. bez súhlasu otca alebo rozhodnutia súdu nahrádzajúceho súhlas otca“.

Matku súd poučuje, že môže podať návrh vo veci samej, ktorým sa bude domáhať nahradenia súhlasu otca so zmenou bydliska a zmenou školy maloletých.

II. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava II č.k. 11P/122/2021-129 zo dňa 16.08.2021 vo výroku o udelení súhlasu otcovi za matku na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletými potvrdzuje.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II uznesením zo dňa 16.08.2021, č.k. 11P/122/2021-129 uložil matke zákaz presťahovať maloleté deti mimo územia K. bez súhlasu otca alebo bez rozhodnutia súdu nahrádzajúceho súhlas otca, a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 11P/108/2020. Súd prvej inštancie zároveň udelil súhlas otcovi za matku na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletými deťmi na A. Š. A.. Z. V. O., K. X, K., Slovenská republika. Vo zvyšku návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava II dňa 27.07.2021 sa otec domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej rozhodol, že matka maloletých detí nie je oprávnená zmeniť miesto bydliska maloletých detí mimo katastrálneho územia Hlavného mesta SR Bratislava, a/alebo rozhodol, že matka maloletých detí nie je oprávnená prehlásiť (požiadať o prestup) maloletých z plnenia školskej dochádzky v A. Š. A.. Z. V. O., K. X, K., na inú základnú školu. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné z dôvodu ochrany práv maloletých detí, nakoľko je

zrejme, že konaním matky sú ich práva zjavne ohrozené, a preto požaduje ochranu do času, kým vo veci nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení hmotného práva. Maloleté deti mali pôvodne bydlisko aj trvalý pobyt v spoločnej domácnosti s rodičmi na adrese O.E. X, K., ktorý matka dobrovoľne opustila, pričom otec sa nedopúšťal voči matke ani maloletým deťom násilnej trestnej činnosti. Matka svojvoľne zmenila bydlisko maloletých detí na adresu G.V. XE, K., keď si v mesiaci august 2008 prenajala byt. Maloletá N. bola naposledy žiačkou 5. triedy A. Š. A.. Z. V. O., K. a v školskom roku 2021/2022 pokračuje v 6. ročníku spojenej školy A.. Z. V. O., K.. Maloletá M. navštevovala naposledy predškolské zariadenie Materská škola L., G. XX, K. a v školskom roku 2021/2022 je prijatá so súhlasom oboch rodičov do 1. ročníka A. Š. A.. Z. V. O., K.. Matka oznámila otcovi vo vyjadrení zo dňa 16.04.2021, že sa mieni s maloletými deťmi odsťahovať z miesta ich trvalého pobytu a bydliska do mesta L., s čím však otec nesúhlasí. Zároveň matka oznámila otcovi aj to, že mieni maloletým deťom zmeniť miesto plnenia si povinnej školskej dochádzky, a to bez súhlasu otca a v rozpore so záujmom maloletých detí do mesta L., ktoré je vzdialené od miesta ich obvyklého pobytu a miesta plnenia si povinnej školskej dochádzky viac ako 150 km. Matka doposiaľ otca neinformovala, na akú školu majú maloleté deti v L. prestúpiť, koná bez vedomia a súhlasu otca. O tejto skutočnosti sa otec dozvedel len z návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností zo dňa 16.04.2021. Otec v podaní zo dňa 19.06.2021 dal v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode protinávrh, ktorým žiada zverenie maloletých detí na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Je preto nesporné, že konaním matky dôjde k zmareniu predmetu konania a zásahu do práv maloletých detí a otca. Dosiaľ nebolo súdnym rozhodnutím vo veci samej a ani formou neodkladného opatrenia rozhodnuté o zverení maloletých detí do výlučnej starostlivosti matky, preto matka nie je oprávnená rozhodnúť o tak závažných veciach, ako je zmena obvyklého pobytu maloletých detí a zmena školského zariadenia, odhlásenie zo školského zariadenia a prihlásenie maloletých detí do iného školského zariadenia (vzdialeného 150 km od miesta terajšieho obvyklého pobytu maloletých detí) bez súhlasu druhého rodiča, jednostranne, navyiac z dôvodov, ktoré nie sú kvalifikovanými na takúto zmenu. Je potrebné, aby bezodkladne došlo k stabilizácii miesta pobytu a vzdelávacieho prostredia maloletých detí, kde doposiaľ žili a obvyklého prostredia, na ktoré sú adaptované a sú plne zvyknuté, kde majú kamarátov, spolužiakov a krúžky, ktoré chcú navštevovať, a aby tieto svojvoľou matky neboli menené, sledujúc záujmy matky a nie maloletých detí. Otec poukázal na nález Ústavného súdu ČR č. I. ÚS 2996/17 zo dňa 29.05.2018, ktorý jednoznačne právne posudzuje premiestnenie bydliska maloletých detí z miesta ich obvyklého pobytu bez súhlasu druhého rodiča za zásah do práv maloletých detí. Otec poukázal na to, že pri určení miesta obvyklého bydliska maloletých detí možno hovoriť o troch možných prístupoch posúdenia dôvodov na zmenu. Podľa prvého prístupu je rozhodujúcim faktorom vôľa rodičov, podľa druhého je potrebné prihliadať na potreby dieťaťa a tretí prístup je kombináciou dvoch predchádzajúcich metód (tzv. hybridný prístup), avšak je potrebné konštatovať, že ani jeden z týchto princípov nie je dôkazmi predloženými matkou naplnený, nakoľko posledné miesto obvyklého bydliska resp. pobytu maloletých detí je na území hlavného mesta SR Bratislava, bolo určené spoločnou vôľou oboch rodičov, potreby maloletých detí sú v plnej miere saturované v K., nevynímajúc miesta plnenia školskej dochádzky, keď matka aj otec súhlasili, aby maloleté deti navštevovali A. Š. A.. Z. V. O. Z. K., pričom maloleté deti sa nezhodli s prostredím mesta L., doposiaľ tam nezhodli, ani nenavštevovali školské a ani predškolské zariadenie. Z návrhu matky zo dňa 16.04.2021 je zrejme, že rodičia sa nevedia dohodnúť o mieste štúdia maloletých detí, keď matka neakceptuje terajší stav, že maloleté majú v školskom roku 2021/2022 navštevovať A. Š. A.. Z. V. O., K., a preto je potrebné túto nezhodu arbitrálne upraviť formou neodkladného opatrenia. Ak by súd neodkladným opatrením túto nezhodu neodstránil, tak v príčinnej súvislosti s konaním matky bude naďalej účelovo dochádzať k ohrozovaniu záujmov maloletých detí, ako aj otca v postavení plnohodnotného rodiča. Otcom uvedený skutkový stav jednoznačne preukazuje potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, a to s ohľadom na bezprecedentné konanie matky, neakceptovanie zákonných ustanovení (§ 35 ZoR) a práv maloletých detí matkou, ktorá chce zmeniť miesto obvyklého pobytu a miesto plnenia školskej dochádzky maloletých detí bez súhlasu otca, čo môže navodiť nezvratný stav a zásah do práv maloletých detí.

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení poukázal na to, že v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 11P/108/2020 sa matka návrhom podaným dňa 25.08.2020 domáhala zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti s tým, že oprávnenie zastupovať a spravovať ich majetok budú mať obaja rodičia. Výživné žiadala určiť v sume po 350,- eur mesačne na každé z detí a stretávanie otca s deťmi navrhla upraviť v bežnom roku každý utorok a štvrtok v čase od 15:00 hod. do 19:00 hod. a každý párný týždeň od piatku od 16:30 hod. do nedele do 16:00 hod., počas letných prázdnin, každý rok v

čase od 01.07. od 09:00 hod. do 15.07. do 09:00 hod. a od 31.07. od 09:00 hod. do 14.08. do 09:00 hod., počas jarných prázdnin každý páry rok od prvého dňa školských prázdnin od 09:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 16:00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od štvrtku od 10:00 hod. do pondelka do 17:00 hod., počas vianočných prázdnin každý nepárny rok od 24.12. od 09:00 hod. do 26.12. do 09:00 hod., každý páry rok od 29.12. od 9:00 hod. do 02.01. do 10:00 hod. nasledujúceho nepárneho kalendárneho roku. Uznesením súdu prvej inštancie č.k. 27P/107/2020-79 zo dňa 24.9.2020 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu Bratislava č.k. 11CoP/10/2021-141 zo dňa 9.2.2021 bolo na návrh matky nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol otec zviazaný predbežne platiť výživné na maloletú N. M., nar. XX.XX.XXXX, v sume 150,- eur mesačne a na maloletú M. M., nar. XX.XX.XXXX v sume 150,- eur mesačne, vždy do 15- teho dňa v mesiaci, vopred k rukám matky, počnúc vykonateľnosťou rozhodnutia. Zároveň bol predbežne upravený styk otca s maloletými deťmi každý utorok a štvrtok od 15.00 hod. do 19.00 hod. a každý páry týždeň od piatku od 16.30 hod. do nedele do 16.00 hod. s tým, že miestom odovzdania a prevzatia maloletých detí je miesto bydliska matky alebo v prípade, ak sa maloleté deti budú zdržiavať v školskom alebo predškolskom zariadení, ktoré maloleté deti navštevujú, tak toto zariadenie. V časti, v ktorej sa matka domáhala zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti, bol jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý. Uznesením súdu prvej inštancie č.k. 11P/158/2020-22 zo dňa 11.2.2020 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu Bratislava č.k. 11CoP/57/2021-100 zo dňa 29.3.2021 bol zamietnutý návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

4. Do konania vedeného pod sp. zn. 11P/108/2020 matka dňa 21.4.2021 doručila návrh na pripustenie zmeny petitu, datovaný dňom 16.4.2021, v ktorom uvádza, že má záujem presťahovať sa spolu s maloletými deťmi do L., odkiaľ pochádza a kde žijú aj jej rodičia, ktorí sú schopní kedykoľvek nezištne pomôcť nielen matke ale aj maloletým deťom. Ďalej sťahovanie odôvodnila tým, že otec jej oznámil, že s ňou bude komunikovať len formou SMS, prípadne mailom a ak jej chce niečo oznámiť, necháva jej odkazy prostredníctvom detí. Uviedla tiež, že otec jej dlhuje výživné za obdobie od februára 2021 dosiaľ a s prihliadnutím na svoje ochorenie (v mesiaci február 2020 bolo matke diagnostikované onkologické ochorenie a dňa 13.3.2020 sa podrobila operačnému zákroku - pozn. súdu) je nútená v záujme maloletých detí „prijať príslušné opatrenia“, s cieľom stabilizovať rodinné zázemie, ale predovšetkým znížiť náklady spojené s bývaním, keďže tieto náklady predstavujú sumu 850,- eur mesačne. Matka má za to, že je v záujme detí, aby žili v pokojnom prostredí L., kde majú vytvorené aj priateľské vzťahy s deťmi, ktoré poznajú a vnímajú ich ako svojich kamarátov, a aby práve v L. navštevovali školské zariadenia od septembra 2021. Presťahovanie do L. nezasiahne matkine pracovné povinnosti, nakoľko sa so svojím zamestnávateľom dohodla na spôsobe práce formou „práce z domu“. Vychádzajúc z predpokladu, že otec ani v budúcnosti nebude riadne a včas plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, bude založenie domácnosti v L. menej finančne náročné. Súčasne matka navrhla stretávanie otca s maloletými deťmi počas bežného roka každý páry týždeň od piatka od 16:30 hod. do nedele do 16:00 hod., počas letných prázdnin každý rok v čase od 01.07. od 09:00 hod. do 18.07. do 09:00 hod. a od 31.07. od 09:00 hod. do 17.08. do 09:00 hod., počas polročných prázdnin každý rok od prvého dňa školských prázdnin od 09:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 16:00 hod., počas jarných prázdnin každý páry rok od prvého dňa školských prázdnin od 09:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 16:00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od štvrtku od 10:00 hod. do pondelka do 17:00 hod., počas jesenných prázdnin každý rok od prvého dňa školských prázdnin od 09:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 16:00 hod., počas vianočných prázdnin každý nepárny rok od 24.12. od 09:00 hod. do 26.12. do 09:00 hod., každý páry rok od 29.12. od 9:00 hod. do 02.01. do 10:00 hod. nasledujúceho nepárneho kalendárneho roku.

5. K predmetnému návrhu matky otec podal vyjadrenie dňa 21.06.2021, v ktorom uviedol, že nesúhlasí so zmenou bydliska maloletých detí a poukazuje na to, že zmena miesta pobytu maloletých detí z K. do L. bez súhlasu otca je protiprávna, nakoľko určenie miesta bydliska dieťaťa je súčasťou rodičovskej zodpovednosti, ktorá je zdieľaná obidvomi rodičmi; jeden z rodičov teda nemôže bydlisko maloletých detí zmeniť proti vôli druhého rodiča. Bolo by to ospravedliteľné iba vtedy, ak by pre takýto krok existovali nejaké závažné dôvody, ako napríklad ochrana fyzickej integrity rodiča alebo dieťaťa v prípade domáceho násillia zo strany druhého rodiča. Takéto skutočnosti však doposiaľ neboli matkou v návrhu ani tvrdené, tým menej preukázané. To, že otec s matkou priamo nekomunikuje, nie je dôvod na zmenu bydliska maloletých detí a ani na určenie, komu súd maloleté deti zverí do osobnej starostlivosti. Otec s matkou vo veci otázok týkajúcich sa maloletých komunikuje okrem SMS komunikácie aj ústne.

Naposledy s matkou ústne komunikoval, keď mala dcéra alergické príznaky. Matkou uvádzané dôvody na zmenu bydliska maloletých detí z K. do L. považuje otec za účelové a sporuje ich. Otec dlhodobo poukazuje na to, že rozvod nie je v záujme maloletých detí a ani matky, najmä s prihliadnutím na jej zdravotný stav. Premiestnením maloletých detí z miesta ich obvyklého pobytu dôjde k zásahu do práv maloletých detí na rodičovskú starostlivosť a výchovu (čl. 32 ods. 4 Listiny), k zásahu do práva otca na výchovu a starostlivosť o svoje deti. Maloleté deti budú vytrhnuté z ich sociálneho prostredia, školy, od spolužiakov a kamarátov, na ktorých majú vybudované dlhodobé väzby. Podľa otca matka umelo navýšila svoje výdavky, a tým aj výdavky na odôvodnené potreby maloletých detí, pričom matka sama odišla zo spoločnej domácnosti a prenajala si zbytočne veľký byt s vysokým nájomným, zrejme aby docielila to, že bude požadovať od otca vyššie výživné a podá na neho trestné oznámenie. Zmena bydliska a miesta obvyklého pobytu maloletých detí do mesta vzdialeného viac ako 150 km od K., keď matka má miesto výkonu práce v K., nie je odôvodnená. Otec je plne spôsobilý na poskytnutie rovnakej starostlivosti maloletým deťom ako matka, má záujem o starostlivosť, má vytvorené vhodné podmienky, a preto navrhuje, aby maloleté deti boli zverené do osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov. Matkine tvrdenie, že je v záujme ich maloletých detí, aby žili v pokojnom prostredí L., kde majú vytvorené aj priateľské vzťahy s deťmi, ktoré poznajú a vnímajú ich ako svojich kamarátov, a aby práve v L. navštevovali školské zariadenia od septembra 2021 je v rozpore so základnými princípmi a piliermi Dohovoru o právach dieťaťa. Maloleté deti nemajú záujem presťahovať sa do L. a navštevovať školské zariadenia v L.. Maloleté deti sú so súhlasom matky a aj otca prihlásené na plnenie školskej dochádzky v K. a mladšia dcéra M. M. ide do 1. ročníka v K.. Matka deti traumatizuje a bez súhlasu otca oznámila maloletým deťom, že v auguste 2021 už zostávajú v L. a budú tam chodiť do školy a kým sa nepostaví byt, ktorý si matka objednala, budú bývať o svokrovcov. Na jednej strane matka tvrdí, že z finančných dôvodov nemôže bývať v K., a na strane druhej si objednala nový byt v L., čo zamlčala a tvrdí, že bude bývať u rodičov a tí jej budú pomáhať. V prípade zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov bude mať matka dostatok času na seba, na liečbu, na prácu, na oddych a návštevu svojich rodičov v L..

6. Mailom zo dňa 31.5.2021 sa otec obrátil na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny so žiadosťou o pomoc vo veci rozhodnutia matky odsťahovať deti do L. k jej matke a následne si tam kúpiť byt. Uviedol, že deti sú citovo zložené a nechcú opustiť rodné mesto a domov s tým, že niekoľkokrát mu doma plakali a poprosili ho, nech spraví čokoľvek, aby zostali doma v K.. Nechcú ísť do L. a mame sa to boja povedať, nakoľko ich bude citovo vydierať a už im aj oznámila, že od septembra tohto roku budú bývať v L.. Nikdy nebude súhlasiť, aby bývali u svokrovcov v L.. Kolízny opatrovník mailom zo dňa 8.6.2021 informoval o uvedenom matku a žiadal ju o súhlas s vykonaním pohovoru s maloletými deťmi na ÚPSVaR. Matka vo svojej mailovej odpovedi zo dňa 21.6.2021 s výsluchom detí nesúhlasila s odôvodnením, že ich nechce vystavovať psychickému tlaku. Zároveň potvrdila zámer odsťahovať sa do L. s tým, že deťom bola uvedená skutočnosť oznámená, deti sa na uvedenú zmenu tešia a prijali ju s nadšením a radosťou. Dôvodom odchodu sú zvýšené finančné náklady spojené s bývaním. Otec detí dlhodobo odmietal prispievať na potreby a záujmy svojich detí, a preto bola nútená podať na neho trestné oznámenie z titulu nerešpektovania súdneho rozhodnutia. Až na základe intervencie vyšetrovateľa otec dlhované výživné zaplatil.

7. V písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 10.08.2021 do konania vedeného pod sp. zn. 11P/108/2021 matka uviedla, že s ohľadom na skutočnosť, že od februára 2021 manžel odmieta s ňou komunikovať inak ako v písomnej forme, tak listom zo dňa 20.04.2021 mu prostredníctvom právneho zástupcu poslala návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv, v ktorom mu zároveň oznámila, že od mesiaca júl 2021 je pripravená sa presťahovať spolu s deťmi do L., a zároveň ho požiadala, aby sa vyjadril, či súhlasí s tým, aby deti navštevovali školské zariadenie v L., zmenili miesto svojho trvalého pobytu do L. a či do doby, kým súd nerozhodne o rozvode, by akceptoval navrhovanú úpravu jeho stretávania sa s deťmi. V prílohe podania matka doložila správu pošty (e-podací hárok), z ktorej vyplýva, že zásielka nebola ocom prevzatá. Ďalej matka vo svojom vyjadrení uviedla, že až 24.6.2021 sa z „hulvátskeho“ správania otca dozvedela o jeho nesúhlase, a následne aj sprostredkovane cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Na základe jej žiadosti riaditeľka C. A. Š. A. Z. V. O., Základná škola s materskou školou A. Z. V. O., A. XX, L., rozhodnutiami č.l. 203/2021 a 234/2021 zo dňa 20.6.2021 prijala dcéru M. na základné vzdelávanie v šk. roku 2021/2022 a zaradila ju do I. triedy od 01.09.2021 a rovnako prijala dcéru N. na základné vzdelávanie v šk. roku 2021/2022 a zaradila ju do VI. triedy od 01.09.2021. Zároveň matka zmenila miesto trvalého pobytu svoje aj maloletých detí do L. a za účelom zabezpečenia bývania dňa 6.8.2021 uzavrela zmluvu o krátkodobom nájme bytu, ktorej predmetom je

nájom trojizbového bytu v L.. Na základe tejto zmluvy sa zaviazala platiť nájomné vo výške 500,- eur mesačne, čo je o 350,- eur menej ako v prípade bytu v K., ktorého nájom skončil 31.07.2021 uplynutím dohodnutej doby. Ďalej matka uviedla, že zmena jej pobytu mala priaznivý dopad na jej výdavky súvisiace so starostlivosťou o maloleté deti a vedením domácnosti, ktoré sa znížili o cca 1.000,- eur.

8. Na pojednávaní dňa 11.8.2021 v konaní vedenom pod sp. zn. 11P/108/2021 matka uviedla, že od augusta býva u rodičov v L.. Prenájom bytu v K. jej skončil k 31.7. 2021 a od septembra bude bývať v prenajatom byte v L.. Manžel jej (po odchode zo spoločnej domácnosti) povedal, že on jej platiť na deti nebude, lebo sa odsťahovala (zo spoločnej domácnosti - pozn. súdu), a keby nebola podávala trestné oznámenie, tak by neplatil dodnes. Teraz platí, hoci s oneskorením, t.j. nie k 15-temu dňu v mesiaci. Manželova finančná situácia nie je ideálna, má dlhy. Pre deti nie sú L. cudzie prostredie. Ona tam má rodičov a brata; 8 km od L. bývajú aj starí rodičia zo strany otca, všetci majú veľmi blízke vzťahy. Pred odsťahovaním zo spoločnej domácnosti do L. chodievali každý druhý víkend, trávievali tam prázdniny, Vianoce, pre deti je to druhý domov. Mladšia dcéra nastupuje do 1.ročníka, tak či tak by mala nový kolektív v škole, so staršou dcérou o tom (o presťahovaní - pozn. súdu) niekoľkokrát hovorila, nemá s tým problém, je spoločenská, kamarátov si nájde aj v škole. Deti majú s otcom dobrý vzťah, ale otec ju neustále pred nimi ponižuje, hovorí im, že je šibnutá na hlavu, že to nemá v hlave v poriadku, oslovuje ju M., nie mama. Deti boli svedkom toho, ako otec po nej vrieskal (24.6.2021) a majú tendenciu ju pred ním brániť. Ona je tá, ktorá sa o deti starala, riešila krúžky, s mladšou dcérou logopédiu. Otec sa so staršou dcérou učil 5-6 x za celé doterajšie obdobie jej školskej dochádzky. Netuší, aký projekt naposledy v škole riešila, je mu jedno, že ju donesie neskoro domov deň pred písomkou. Netuší, kde má mladšia dcéra logopédiu a nikdy s ňou netrénoval správnu výslovnosť, nevie čo je sluchová anamnéza. Otec sa s deťmi stretáva v rámci úpravy danej neodkladným opatrením, ale nie je to tá bežná denná starostlivosť, chodí s nimi ku kamarátom, popíja alkohol. Vie to od staršej dcéry, ktorá vie presne, čo otec pil. Staršiu dcéru vozí bez autosedačky v rozpore s vyhláškou. Otec pred niekoľkými rokmi sám navrhoval, aby sa presťahovali do L.. Dôvodom presťahovania do L.R. je, že tam bude mať psychický kľud, podporu a pomoc, veď ona deťom vytvárala pocit domova. Otec, keď mal deti, chodil s nimi z návštevy na návštevu.

9. Na pojednávaní dňa 11.8.2021 vo veci vedenej pod sp. zn. 11P/108/2020, na ktoré sa otec nedostavil, právny zástupca otca uviedol, že napriek tomu, že absentuje úprava ohľadom zverenia detí na čas do rozvodu, matka urobila fatálne rozhodnutia ohľadom bydliska a školy detí. Otec dosiaľ nemá k dispozícii rozhodnutie školy v L. o prijatí detí, nebolo mu doručené. Týmto došlo k zlepšeniu postavenia matky, nie však detí. Z výpovede matky vyplynulo, že zo spoločnej domácnosti sa odsťahovala kvôli zlepšeniu situácie. Ani jeden dôvod, ktorý uviedla, však nie je takým dôvodom, aby súd pripustil zmenu bydliska. Väzby detí v K. nie sú totožné s ich väzbami v L.. Maloleté deti sú prijaté protizákonným a neprávoplatným rozhodnutím na školu v L., a teda nebudú mať od 1.9. zabezpečenú povinnú školskú dochádzku. Riaditeľka školy tak urobila aj napriek tomu, že interným predpisom MŠ SR boli riaditelia škôl informovaní, ako majú postupovať v prípade prehlásenia detí, t.j. že je potrebný súhlas obidvoch rodičov a pokiaľ ho nemajú, treba iniciovať konanie podľa § 35 Zákona o rodine, čo však matka nikdy neurobila. Otec písal mail na ÚPSVaR, že deti zrejme matka chce premiestniť do L., s čím nesúhlasil, ale netušil, že sa tak reálne deje. Viackrát telefonoval do doterajšej školy, či deti boli odhlásené, napokon sa obrátil na školu písomne, ale až dňa 3.8.2021 mu A. Š. A. Z. V. O. Z. K. mailom oznámila, že im bolo doručené rozhodnutie školy v L. o prijatí detí. Ďalej právny zástupca otca podotkol, že k zmene obvyklého pobytu detí ani reálne nedošlo, lebo nájomná zmluva matky je od 1.9.2021 a to, že teraz je matka s deťmi na prázdninách u rodičov, je každoročná prax. Matka aj tým, aký dala návrh na úpravu styku, ktorý je pomerne široký, potvrdzuje, že otec sa vie o deti postarať, čo doteraz nesporevala. Čo sa týka komunikácie, otec si matku odblokoval a komunikuje s ňou mailom. Otec reagoval na informácie, že matka chce premiestniť deti, a to aj vo vzťahu ku kolíznemu opatrovníkovi.

10. Dňa 13.8.2021 doručil otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu tunajšiemu súdu doplnujúce podanie, ktorým sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej rozhodol, že matka maloletých detí nie je oprávnená zmeniť miesto bydliska maloletých detí mimo katastrálneho územia Hlavného mesta SR Bratislava, a/alebo rozhodol, že matka maloletých detí nie je oprávnená prehlásiť (požiadať o prestup) maloletých detí z plnenia školskej dochádzky v A. Š. A. Z. V. O., K. X, K., na inú základnú školu a/alebo rozhodol, že matka maloletých detí nie je oprávnená prehlásiť (požiadať o prestup) maloletých detí z plnenia školskej dochádzky v A. Š. A. Z. V. O., K. X, K., na plnenie školskej dochádzky na C. A. Š. A. Z. V. O. L., A. XX, XXX XX L. a/alebo rozhodol, že otec je oprávnený prihlásiť/prehlásiť maloleté deti na plnenie

školskej dochádzky v A. Š. A.. Z. V. O., K., X, XXX XX K.. Doplnenie pôvodného návrhu otec odôvodnil novými skutočnosťami vyplývajúcimi z písomného podania matky doručeného súdu dňa 10.8.2021 a z dôkazov ňou predložených (rozhodnutia C. A. Š. A.. Z. V. O. L. o prijatí maloletých detí na plnenie školskej dochádzky, zmluva o nájme bytu v L. zo 6.8.2021) a tiež z výpovede matky na pojednávaní dňa 11.8.2021. Na základe matkou predložených dokladov je preukázané, že napriek tomu, že maloleté deti neboli žiadnym súdnym rozhodnutím zverené do osobnej starostlivosti matky, matka koná a robí právne úkony v ich mene tak, ako keby iba ona bola ich zákonným zástupcom. Z výpovede matky na pojednávaní dňa 11.08.2021 vyplýva, že sa vraj odsťahovala do L., avšak byť bude mať k dispozícii až od 01.09.2021. Tvrdenie, že matka sa presťahovala do L. je účelové, nakoľko matka uviedla, že počas prázdnin trávia väčšinu času maloleté deti v L. a Ž.. Z predloženej nájmovej zmluvy však vyplýva hrozba nezákonného konania, pretože na presťahovanie matky a detí do L. nie sú zákonom splnené podmienky, lebo otec na tento úkon nikdy nedal súhlas. Matka sleduje svoj záujem a nie záujem maloletých detí, nakoľko vo výpovedi na pojednávaní dňa 11.08.2021 uviedla, že do L.Í. sa sťahujú, aby ona mala psychický pokoj, pomoc a podporu, pričom bez opomenutia nesmie ostať matkino tvrdenie, že na G. X/E Z. K. sa matka s deťmi odsťahovala od otca práve z týchto dôvodov, z čoho logicky vyplýva, že dôvody presťahovania do L. boli/budú splnené aj nájmom bytu matkou v K., resp. jej bydliskom v K. mimo miesta bydliska otca. To, že má matka v L. rodičov a brata, nie je zákonným dôvodom na zmenu bydliska maloletých detí - napokon matkini rodičia sú na dôchodku, a môžu matke pomáhať priamo v K.. K zníženiu výdavkov presťahovaním do L. otec uvádza toľko, že ani toto nie je dôvod - matka si môže nájsť lacnejší nájom aj v K., za 500,- eur kedykoľvek a aj zamestnávateľa má v K.. K dôkazom o prijatí detí na štúdium na C. A. Š. A.. Z. V. O. Z. L. a bezprostredne hroziacej ujme otec uvádza, že súčasný stav je protizákonný, nakoľko riaditeľka C. A. Š. A.. Z. V. O. Z. L., ako aj matka konali v rozpore so zákonom. Otec preto podal podnet na Ministerstvo školstva SR a na Okresnú prokuratúru Levice žiadosť podľa § 29 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre o podanie upozornenia prokurátora podľa ust. § 28 ods. 1 s poukazom na § 4 ods. 1 písm. e) citovaného zákona, v ktorom navrhuje, aby prokurátor podal upozornenie prokurátora podľa § 28 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov s poukazom na § 4 ods. 1 písm. e) cit. zákona riaditeľovi C. A. Š. A.. Z. V. O. L., A. XX, L., a/alebo predmetné rozhodnutia ako nezákonné zrušil. Otec poukazuje na to, že rodičia sa pôvodne (so súhlasom otca a matky) dohodli na tom, že maloleté deti absolvujú povinnú školskú dochádzku na A. Š. A.. Z. V. O. Z. K., čo matka plne akceptovala. Maloletá N. so súhlasom oboch rodičov doposiaľ navštevovala A.Ú. Š. A.. Z. V. O., K. a maloletá M. bola zo súhlasom oboch rodičov prijatá na štúdium na A. Š. A.. Z. V. O. Z. K., a to rozhodnutím zo dňa 27.05.2021. Matka túto dohodu teraz bezprecedentne porušila a bez vedomia a súhlasu otca podala žiadosť o prijatie/prestup maloletých detí na štúdium na C.R. A. Š. A.. Z. V. O.F. Z. L.. Obe maloleté deti uviedli otcovi, že chcú navštevovať A. Š. A.. Z. V. O. Z. K. a nesúhlasia so školou v L.. Rozhodnutiami riaditeľky C. A. Š. A.. Z. V. O. Z. L. došlo k porušeniu zákona, a to ust. § 38 ods. 4 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s poukazom na § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov v súvislosti s ustanovením § 14, § 16 ods. 1, § 18 ods. 3 a § 47 ods. 1, ods. 3 Správneho poriadku a ust. § 31 ods. 1 Zákona o rodine. V danom prípade konala riaditeľka C. A. Š. A.. Z. V. O. Z. L. úmyselne, nakoľko si musela byť vedomá, že na takýto úkon potrebuje súhlas otca, a rozhodnutie sa musí doručiť aj otcovi. Toto je riaditeľom ZŠ známe aj z informácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR zo dňa 04.03.2020. Otec uvádza, že riaditeľka C. A. Š. A.. Z. V. O. Z. L. zrejme na základe upozornenia Okresnej prokurátorky Levice bude musieť zrušiť rozhodnutia č. 233/2021 a 234/2021 a otec z opatrnosti, aby nedošlo k právnomu stavu, že vinou matky maloleté deti nebudú prihlásené na plnenie povinnej školskej dochádzky, upravuje alternatívne petit neodkladného opatrenia, pričom súd nie je znením návrhu viazaný a môže ex offo vydať aj neodkladné opatrenie v inom znení tak, aby konaním matky nedošlo k nezákonnému ohrozeniu práv maloletých detí.

11. Súd prvej inštancie s poukazom na otcom osvedčené a súdom zistené skutočnosti vyplývajúce z listinných dôkazov založených v súvisiacich súdnych spisoch sp. zn. 11P/108/2020, 27P/108/2020 a 11P/158/2020 dospel k záveru, že v predmetnej veci je daná naliehavá potreba zásahu súdu, za účelom ochrany záujmu maloletých detí podľa čl. 5 Zákona o rodine, zohľadňujúc pritom najmä písm. b) a h) cit. ustanovenia. Súd prvej inštancie konštatoval, že táto potreba vyplynula z konania matky, ktorá napriek absentujúcemu súhlasu otca sama rozhodla o podstatných zmenách v živote maloletých detí súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností. Zo zákona o rodine ako aj z dlhodobou ustálenou judikatúry (R/17/1968) totiž nepochybne vyplýva, že ak ide o podstatnú vec týkajúcu sa maloletého dieťaťa, tak je potrebné dopytovať druhého rodiča, či s prejavom zastupujúceho rodiča súhlasí. Pokiaľ druhý rodič

prejaví nesúhlas, sú dané podmienky na postup podľa § 35 zákona o rodine. V posudzovanej veci matka dlhodobo plánovala presťahovanie detí do L., hoci musela nesúhlas otca predpokladať (už v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zo dňa 16.01.2021 otec implicitne nesúhlasil s týmto postupom). Ak aj listom zo dňa 20.4.2021 formálne požiadala otca v tomto smere o vyjadrenie, nemohla len na základe vrátenej - otcom neprevzatej poštovej zásielky - usúdiť, že otec s presťahovaním súhlasí, resp., že ak výslovne nevyjadril nesúhlas, tak matka môže o tak podstatnej otázke v živote maloletých detí rozhodnúť bez súhlasu otca, a to navyše za situácie, že otázka zverenia maloletých detí dosiaľ nie je súdnym rozhodnutím vyriešená. Súd prvej inštancie zdôraznil aj to, že podľa vyjadrenia samotnej matky sa táto najneskôr dňa 8.6.2021 od kolízneho opatrovníka dozvedela o nesúhlase otca s presťahovaním detí, ktorý jej následne dňa 24.6.2021 aj osobne a výslovne deklaroval (hoci podľa vyjadrenia matky nevhodným spôsobom). Napriek tomu, že matka najneskôr v tomto čase vedela o nesúhlase otca, neustúpila od svojho zámeru a ani nepodala návrh na nahradenie jeho súhlasu súdom, ale namiesto toho už ku dňu 11.6.2021 zmenila deťom trvalý pobyt (hoci nájom bytu v K. skočil až 31.7.2021), a následne dňa 6.8.2021 uzavrela nájomnú zmluvu k bytu v L.. Okrem toho bez súhlasu otca prehlásila maloleté deti na základnú školu v L.. Súd prvej inštancie, takéto konanie matky vyhodnotil ako rozporné so zákonom (§ 28 ods. 1, 2 a § 35 Zákona o rodine) a nie je možné ho súdom prehliadať, nakoľko ide nielen o svojvoľný a vážny zásah do rodičovských práv otca na výchovu a starostlivosť o maloleté deti, ale aj o zásah do práv maloletých detí na rodičovskú starostlivosť a výchovu zo strany otca, na zachovanie stability prostredia, v ktorom sa deti doteraz zdržiavali, a tiež o zásah do podmienok na vytváranie a rozvoj rovnocenných vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi. Súd prvej inštancie konštatoval aj, že takéto konanie matky by bolo ospravedliteľné iba vtedy, ak by pre tento krok existovali kvalifikované (závažné) dôvody, ako napríklad ochrana fyzickej integrity rodiča alebo dieťaťa v prípade domáceho násillia zo strany druhého rodiča, čo však nebolo matkou tvrdené. Hlavným dôvodom uvádzaným matkou pre uvedený postup bolo predovšetkým zníženie výdavkov na bývanie, čo by však bolo možné akceptovať iba v prípade existenčného ohrozenia detí a matky. Zo súdom zistených skutočností však vyplýva, že matka dosahuje nadpriemerný príjem, pričom výdavky deklarovala vo svojom poslednom podaní v priemere na sumu 1.640,- eur mesačne, a to vrátane neprímerane vysokého výdavku na bývanie v sume 850,- eur mesačne za byt o rozlohe 100 m² pre 3 osoby. Prenájom bytu uvedenej cenovej kategórie nemožno akceptovať ako prijateľné riešenie a hlavne nemôže byť dôvodom na argumentáciu matky v tom smere, že dôvodom presťahovania do L. bolo zníženie výdavkov na bývanie o 350,- eur mesačne. Ďalším dôvodom uvádzaným matkou je, že v L. bude mať psychický kľud, podporu a pomoc. Súd prvej inštancie uviedol, že nie je pritom vylúčené, že s ohľadom na prekonané onkologické ochorenie matky (s nutnosťou ďalšej liečby a sledovania odborným lekárom) v spojení s argumentáciou o nepravdivých platbách výživného otcom v minulom období (podľa vyjadrenia matky na pojednávaní dňa 11.8.2021 teraz už otec platí každý mesiac, hoci po dni splatnosti) a z toho vyplývajúcou neistotou matky, by boli mohli byť uvedené dôvody (samozrejme v kontexte všetkých ostatných okolností) dostatočné na úspešné podanie návrhu na nahradenie súhlasu otca s presťahovaním detí. Nemožno však akceptovať postup zvolený matkou, ktorá namiesto podania návrhu o nahradenie súhlasu otca celkom svojvoľne rozhodla o takej zásadnej zmene v živote maloletých detí, akou je zmena ich bydliska vo vzdialenosti 150 km od miesta celého doterajšieho obvyklého pobytu maloletých detí, samozrejme zahŕňajúca aj zmenu školy a s tým spojenú zásadnú zmenu sociálneho prostredia detí (kamaráti, spolužiaci, učitelia, susedia a pod.). Všetko bez toho, aby otca matka o realizácii týchto konkrétnych krokov a ich postupnosti vôbec informovala (o rozhodnutí školy v L. o prijatí detí zo dňa 20.6.2021 sa dozvedel právny zástupca otca až z podania matky doručeného dňa 10.8.2021 súdu do konania 11P/108/2021) a bez toho, aby matka vyčkala na rozhodnutie súdu vo veci samej, a to predovšetkým ohľadom zverenia detí. Je pritom zrejmé, že otcom navrhovaná striedavá osobná starostlivosť by bola takýmto krokom fakticky zmarená, otec by sa tak v konaní o rozvod dostal do slabšieho postavenia a neostalo by mu nič iné, len akceptovať situáciu vyvolanú matkou, ktorú nemohol ovplyvniť.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že je potrebné, aby bezodkladne došlo k stabilizácii miesta pobytu maloletých detí a matke uložil zákaz presťahovať maloleté deti mimo územia K. bez súhlasu otca alebo bez rozhodnutia súdu nahrádzajúceho súhlas otca, a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 11P/108/2020. Súd pritom vychádzal z toho skutkového stavu, že matka síce ukončila nájomný vzťah k bytu v K. ku dňu 31.7.2021 a od augusta sa s deťmi fakticky nachádza u svojich rodičov v Leviciach, čo však bola aj v minulosti počas prázdnin bežná prax, a až od 1.9.2021 sa s deťmi plánovala presťahovať do novoprenajatého bytu v L..

13. Pokiaľ ide o zvyšnú časť návrhu otca, týkajúcu sa zmeny školy maloletých detí, súd prvej inštancie v tomto smere nemal preukázanú naliehavú potrebu úpravy pomerov maloletých detí neodkladným opatrením tak, ako sa ho domáhal otec, a preto vo výroku II uznesenia návrh otca v predmetnej časti zamietol. Súd prvej inštancie konštatoval, že je zrejmé, že matke uložený zákaz presťahovať maloleté deti mimo K. bude viesť k dosiahnutiu cieľa sledovaného podaným návrhom, keďže bez presťahovania detí nebude možné ani prehlásenie/prestup na školskú dochádzku detí v L.. Z doplňujúceho podania otca doručeného dňa 13.8.2021 navyše vyplynulo, že rozhodnutie základnej školy v L. o prijatí maloletých detí na plnenie školskej dochádzky nie je dosiaľ právoplatné a bolo zo strany otca napadnuté na príslušnej prokuratúre ako nezákonné. Práve z tohto dôvodu však súd prvej inštancie vzhľadom na naliehavú potrebu upraviť pomery maloletých detí za účelom stabilizácie ich doterajšieho vzdelávacieho prostredia a s cieľom, aby deti mali napriek nezhode rodičov v otázke výberu školského zariadenia (keď matka chce, aby deti navštevovali školu v L. a otec zasa trvá na pokračovaní v školskej dochádzke na A. Š. A.. Z. V. O. Z. K., kde bola dňa 27.5.2021 prijatá aj maloletá M.) zabezpečenú od 1.9.2021 povinnú školskú dochádzku. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti I. tohto uznesenia a spolu s uložením zákazu presťahovania maloletých detí matkou zároveň udelil otcovi súhlas za matku na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletými deťmi na A. Š. A.. Z. V. O., K. X, K..

14. Voči uzneseniu súdu prvej inštancie podala matka včas odvolanie z dôvodov, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav vecí, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Matka v odvolaní uvádza, že predpokladom pre to, aby mohla podať návrh na rozhodnutie súdu vo veci zmeny pobytu maloletých, ako aj školských zariadení, je včasný a jednoznačný prejav nesúhlasu otca. Zo skutočného stavu vecí vyplýva, že takúto zmenu pobytu, ako aj školských zariadení maloletých detí v dostatočnom predstihu písomne oznamovala nielen podaním na súd zo dňa 16.04.2021, ktoré predložila súdu v konaní o rozvod manželstva a o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým na čas po rozvode vedenom pod sp. zn. 11 P/I 08/2020, ale aj písomnou žiadosťou otcovi o udelení súhlasu zo dňa 20.04.2021. Keďže otec sa v priebehu mesiaca apríl 2021 nevyjadril a z dôvodu, že odmieta s ňou komunikovať inak ako v písomnej podobe, predpokladala, že uvedenú zmenu je možné osobne prebrať na pojednávaní, ktoré súd vo veci rozvodu nariadil na deň 22.04.2021, v priebehu ktorého by otec musel zaujať príslušné stanovisko. Napokon pojednávanie bolo na žiadosť otca odročené na deň 29.06.2021. K odročeniu pojednávania došlo z dôvodu otcovej obavy pred šírením ochorenia COVID19. Táto obava mu ale nebránila v tom, aby išiel následne lyžovať. Napriek tomu, že v konaní o rozvod, ale aj o nariadenie neodkladných opatrení vedených pod sp. zn. 27P/107/2020 a sp. zn. 11P/158/2020 aktívne konala a dôsledne súd informovala o pomeroch súvisiacich s maloletými a správaním otca, súd jej v konaní o rozvod až na pojednávaní dňa 11.08.2021 doručil písomné vyjadrenie otca zo dňa 19.06.2021 k jej návrhu na rozvod a k jeho doplneniu zo dňa 16.04.2021, a ktoré bolo podpísané právnym zástupcom otca hoci, ako zistila zapisovateľka (a aj samotný súd) priamo na pojednávaní, právny zástupca nemal v spise založené plnomocenstvo na zastupovanie otca a ani nahliadnutím do elektronického spisu dňa 13.08.2021 sa toto plnomocenstvo v konaní o rozvod nenachádzalo. Faktom je, že o nesúhlase otca so zmenou pobytu maloletých a zmenou školských zariadení sa sprostredkovane prostredníctvom jeho právneho zástupcu bez plnomocenstva jednoznačne dozvedela až dňa 11.08.2021, kedy ju súd oboznámil s tým, že otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Z uvedeného a v kontexte skutočnosti, že otec s ňou odmieta komunikovať inak ako písomne od mesiaca január - február 2021, potom je zrejmé, že nemohlo dôjsť k naplneniu predpokladov aplikácie ustanovenia § 35 zákona o rodine na jej strane, a teda nemohla podať účinný návrh na súd, aby rozhodol o nezhode rodičov pri zmene pobytu maloletých detí a ich školských zariadení. Predpokladom aplikácie ustanovenia § 35 zákona o rodine je, že druhý rodič prejaví nesúhlas. Aj z konštantnej judikatúry vyplýva, že podmienky pre postup podľa § 35 zákona o rodine sú dané až vtedy, pokiaľ rodič vyslovil nesúhlas s rozhodnutím jedného rodiča o podstatnej veci týkajúcej sa maloletých detí. Podmienky pre postup podľa § 35 zákona o rodine tak nie sú dané, ak sa rodič nijako nevyjadrí k návrhu druhého rodiča.

15. Matka uviedla, že ku zmene pobytu detí, ako aj školských zariadení pristúpila až v mesiaci jún 2021, teda takmer dva mesiace potom, čo svoj zámer oznámila nielen otcovi, ale aj samotnému súdu podaním zo dňa 16.04.2021. Matka uviedla, že zmenu pobytu maloletých detí a školských zariadení riešila aj s kolíznym opatrovníkom začiatkom júna 2021 (08.06.2021, 17.06.2021), dokonca aj osobne s tým, že kolízny opatrovník nijako nenamietal jej postup, požadoval len, aby navrhla dostatočne široký styk otca s maloletými deťmi v záujme výkonu jeho rodičovských práv a zároveň práv detí na čo najširší styk s

otcom. Matka vníma ako nespravodlivé, ak na strane jednej jej súd vytýka, že nemohla predpokladať súhlas otca so zmenou pobytu a školských zariadení a na strane druhej nijako nezohľadňuje skutočnosť, že otec sa k jej návrhu riadne a včas nevyjadril a teda svojou pasivitou zapríčinil taký právny stav, že v zmysle § 35 zákona o rodine v podstate do 11.08.2021 objektívne nemohla zahájiť konanie o riešenie nezhody rodičov súdom. Bez ohľadu na to, že sa otec v rozhodnom čase nevyjadril a súd nijako nereagoval na jej podanie zo dňa 16.04.2021, zmena bydliska, ako aj školských zariadení maloletých majú povahu podstatných zmien, avšak v prípade, ak prebieha konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností (v danom prípade konanie o rozvod), nie je nevyhnutné iniciovať osobitné konanie o nezhode rodičov, práve naopak, pokiaľ nezhoda rodičov vznikla v súvislosti s už prebiehajúcim konaním, je účelné, aby súd rozhodol v jednom konaní komplexne o všetkom, čo sa týka maloletých detí a výkonu rodičovských práv a povinností. Z tohto dôvodu dôvodne predpokladala, že už v priebehu mesiaca apríl 2021 sa bude pred súdom riešiť aj otázka zmeny pobytu a školských zariadení maloletých. Dôvodne predpokladala, že otec aj súd takúto zmenu vyhodnotia pozitívne, keďže s maloletými dočasne bývala v prenajatom byte a byt, v ktorom otec vykonáva rodičovskú starostlivosť je založený v prospech daňového úradu z dôvodu jeho vysokých dlhov a je daná kedykoľvek reálna hrozba jeho predaja v rámci výkonu záložného práva, na ktorú skutočnosť súd matka opakovane upozorňovala. Poukázala na neschopnosť otca riadne a včas prispievať na výživu maloletým deťom a skutočnosť, že otec po dobu jeho starostlivosti sa s maloletými skôr zabáva, organizuje výlety a pod. Podstatným dôvodom, pre ktorý neočakávala nesúhlas otca je však ten, že otec veľmi dobre pozná prostredie L., odkiaľ sám pochádza, má vedomosť o tom, že maloleté deti majú kamarátske vzťahy vytvorené práve v L., prostredie L. im nie je cudzie, ale naopak je im blízke a majú vytvorené úzke citové väzby k starým rodičom oboch rodičov. Navyše samotné deti sa veľmi pozitívne vyjadrovali k zmene ich pobytu a do L. sa skutočne tešili. Ak teda súd prvej inštancie mal vedomosť o jej zámere a zároveň mal vedomosť o nesúhlase otca, ktorý prejavil vo svojom vyjadrení k návrhu na rozvod dňa 21.06.2021 v konaní o rozvod, a ktoré podanie jej bolo doručené až dňa 11.08.2021, mohol a mal situáciu riešiť už skôr ako dňa 16.08.2021, kedy nariadil neodkladné opatrenie. Súdu nič nebránilo, aby jej návrh na rozvod otcovi doručoval už v roku 2020 (návrh podala 14.08.2020) a jej návrh zmeny návrhu na rozvod už v mesiaci apríl - máj 2020 a oboznámil matku s jeho stanoviskom ešte v priebehu mesiaca máj 2021. Súd prvej inštancie však jej návrhy otcovi doručoval oveľa neskôr, v priebehu mesiaca jún 2021 a stanovisko otca doručoval matke až na pojednávaní v mesiaci august 2021. Preto, ak v neodkladnom opatrení ju súd prvej inštancie obviňuje z bezprecedentného správania, potom takáto úvaha súdu v kontexte skutočného stavu veci, ktorý vyplýva z obsahu spisu vedeného v konaní o rozvod, ale aj z priebehu pojednávania zo dňa 11.08.2021, je nielenže nekorektná, prehnaná, ale najmä v príkrom rozpore s listinnými dôkazmi. Z dôvodu pasivity otca je ale faktom, že súhlas otca na zmenu pobytu a školských zariadení maloletých detí jej výslovne daný v mesiaci jún 2021 nebol. To, že matka podala žiadosť o zmenu školských zariadení a rovnako tak nahlásenie pobytu detí v L. bez výslovného súhlasu otca, neznamena, že ignoruje rodičovské práva otca. Matka poukazuje na to, že tak konala v čase, kedy nemala v dispozícii výslovný nesúhlas otca, a zároveň v situácii, kedy samotného otca písomne žiadala o udelenie súhlasu, a rovnako svoj zámer oznamovala súdu; zmenu pobytu a školských zariadení nijako netajila, a to ani pred otcem, pred súdom ani pred deťmi, ktoré aktívne participovali pri rozhodovaní o jej zámere presťahovať sa. Avšak matka uvádza, že akceptuje, že potom, čo sa jednoznačne prejavil právny zástupca otca na pojednávaní dňa 11.08.2021, je daný vznik nezhody rodičov o zmene pobytu a školských zariadení. Ak teda súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým významným spôsobom zasiahol do práv maloletých detí, potom pri jeho nariaďovaní sa nemal uspokojiť len konštatovaním, že došlo k porušeniu rodičovských práv otca, ale mal objektívne zvažovať záujem maloletých detí, v zmysle čl. 5 zákona o rodine. Súd prvej inštancie v čase rozhodovania mal kompletne vedomosti o tom, ako prebieha súčasná starostlivosť o maloleté deti, aké sú pomery v manželstve, aké sú postoje maloletých detí a mohol mať aj stanovisko kolízneho opatrovníka, ak by o neho mal záujem. Platí, že ak zo strany jedného rodiča došlo k nerešpektovaniu rodičovských práv druhého rodiča, táto skutočnosť nemôže byť maloletým deťom na ujmu z hľadisk čl. 5 zákona o rodine. Súd prvej inštancie neposudzoval hľadiská záujmu maloletých v súlade so skutočným stavom veci, ktorý mu bol známy z listinných dôkazov, a aj z osobného prednesu matky na pojednávaní dňa 11.08.2021. To, že maloleté deti majú otca radi, neznamena, že im poskytuje takú starostlivosť, aká s ohľadom na ich vek a školské povinnosti je objektívne dostatočná. Z predloženého prehľadu stretávaní sa otca s deťmi je zrejme, že otec preferuje zábavu s kamarátmi, trávenie času na rôznych výletoch, spoločenské aktivity nevyhýbajúc sa ani popíjaniu alkoholu v prítomnosti maloletých. Rovnako je zrejme, že plneniu školských povinností otec nevenuje dostatok času a túto starostlivosť v celom rozsahu deleguje na matku. Nezáujem otca o školské aktivity je možné vidieť aj v tom, že si ani nenašiel čas, aby sa osobne zúčastnil zápisu dcéry M. do školy v K..

16. Súd prvej inštancie podľa názoru matky pri nariaďovaní neodkladného opatrenia nijako nezohľadňoval tieto skutočnosti, hoci v zmysle čl. 5 zákona o rodine tak konať mal. V rámci skúmania záujmu maloletých detí podľa čl. 5 zákona o rodine mal súd zisťovať stanovisko kolízneho opatrovníka. Keďže súd prvej inštancie o zámere matky presťahovať sa mal vedomosť už v mesiaci apríl 2021, nič mu nebránilo, aby si prostredníctvom kolízneho opatrovníka nechal prešetriť pomery. O to naliehavejšia bola daná potreba prešetrenia v situácii, kedy súd minimálne od mesiaca jún 2021 mal objektívnu vedomosť o tom, že na strane jednej otec tvrdil, že deti sa do L. presťahovať nechcú a na strane druhej mal vedomosť od matky od apríla 2021, že deti sa do L. presťahovať chcú. Takéto rozporné vyjadrenia maloletých mal súd vyhodnotiť ako konflikt lojality v zmysle čl. 5 písm. g) zákona o rodine, a preto mal skúmať, keď on nie sám, tak prostredníctvom kolízneho opatrovníka objektívny názor maloletých detí. Matka je presvedčená, bez ohľadu na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, že maloleté deti majú jednoznačný záujem presťahovať sa do L., do miesta, ktoré vnímajú ako bezkonfliktné prostredie, a ktoré im umožňuje dosiahnuť plný a harmonický rozvoj osobnosti, vyrastať v prostredí, ktoré vnímajú ako rodinné, a ktoré im je dobre známe. Skutočnosť, že maloleté sa do L. skutočne tešia vyplýva aj z vyjadrení p. T. Y., ako aj p. P. C., ktorá tak potvrdzuje vzťah jej dcéry Q. k N. a starej matky p. L. J.. Rovnaké vyjadrenie o skutočnom záujme maloletých a úrovne starostlivosti o ne vyplýva aj zo strany rodičov samotného otca, p. Q. M. a p. B. na M., ktorí ako svedkovia ich manželstva sa vyjadrili, že otec neposkytuje dostatočnú starostlivosť o maloleté deti a vnímajú, že je v záujme maloletých, aby žili a bývali v L..

Vo vzťahu k otcovi matka poukazuje na to, že pre zhodnotenie záujmu maloletých detí by mal súd vychádzať z faktov, ktoré vyplývajú zo súdneho spisu vedeného ku konaniu o rozvod, a z ktorých súd vychádzal pri nariaďovaní neodkladného opatrenia a to, že otec sa pojednávaní nariadených súdom nezúčastňuje, svoju účasť buď ospravedlňuje tým, že má obavu pred šírením ochorenia COVID19, pričom mu zároveň nič nebráni v tom, aby išiel na lyžovačku (pojednávanie dňa 22.04.2021) alebo tým, že musí ísť s maloletými na výlet (pojednávanie dňa 11.08.2021) hoci na tento výlet išiel až v popoludňajších hodinách, po 15:00 hod. a pojednávanie skončilo 12:15 hod. a opätovne nič mu nebránilo v tom, aby sa pojednávania zúčastnil a prezentoval osobne svoj názor; otec sa informatívneho výsluchu vedeného M. L. M. Z. zúčastnil až dňa 15.12.2020 po neúspešnom predvolaní na deň 22.09.2020; na tomto výsluchu otec prezentoval svoj rozhodný nesúhlas s rozvodom, a súd teda odporučil psychológa predovšetkým za účelom vyrovnaní sa s faktom rozvodu a obnovenie rešpektujúcej komunikácie medzi rodičmi; z uvedeného je zrejmé, že primárne otcovi nejde o to, aby riešil záujmy maloletých detí, ale len vlastné prežívanie rozvodu, s cieľom obnoviť manželstvo. Súd mal zohľadniť aj správanie otca pri plnení si svojej vyživovacej povinnosti, keď bezdôvodne odmietal platiť riadne a včas výživné aspoň v minimálnej miere ustanovenej súdom neodkladným opatrením a až potom, čo bola matka nútená domáhať sa zaplatenia výživného trestnoprávnymi prostriedkami otec výživné začal platiť, hoci vždy s oneskorením. Súd mal prihliadať na správanie otca pri nakladaní s úverovými prostriedkami, keď matka ako spoludlžníka vedená v úverovom vzťahu s otcom (záložné právo v prospech banky Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s.), a ktoré prostriedky otec použil pre svoje podnikanie a zveľaďovanie svojho bytu. Tým, že otec odmieta zrušiť osobu matky ako spoludlžníka, hoci prospech z úverových prostriedkov matka nemala, fakticky jej obmedzuje možnosť zabezpečiť si vlastné bývanie v tom smere, aby si mohla vziať úver a kúpiť si vlastný byt a nepriamo ju tak núti bývať v podnájdoch, ktoré nemajú žiadne racionálne odôvodnenie. Podľa matky ani takéto správanie otca nie je možné vnímať ako v súlade so záujmami maloletých detí. Súd prvej inštancie uvádza, že už dňa 08.06.2021 sa mala matka dozvedieť o nesúhlase otca s presťahovaním detí a už vtedy mala podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia; takúto výčitku súdu prvej inštancie je však možné vnímať ako snahu súdu zakryť vlastné zlyhanie pri riešení starostlivosti o maloleté deti.

17. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom nebol viazaný rozsahom ani dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, a uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil (387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

18. Podľa ust. § 65 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

19. Podľa § 66 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

20. Podľa § 67 Civilného mimosporového poriadku na vady konania pred súdom prvej inštancie prihlíada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

21. Podľa ust. § 388 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

22. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam pred ich porušením či ohrozením. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa je pri nariadení neodkladného opatrenia súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre takéto opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Musí byť daná naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený.

23. Odvolací súd vyzval kolízneho opatrovníka, aby zistil aktuálne skutočnosti ohľadom toho, ktorú školu maloleté navštevujú a ich pobyte. Kolízny opatrovník vo vyjadrení uviedol, že dňa 11.11.2021 sa na Okresnom súde Bratislava II, konal pohovor s maloletými deťmi, ktorý bol navrhnutý dňa 11.08.2021 na pojednávaní sp. zn 11P/108/2020 vo veci rozvodu a úpravy práv a povinností k maloletým deťom. Na pohovor sa dostavili obaja rodičia aj s maloletými deťmi. Pohovor vykonala JUDr. Hana Posluchová za prítomnosti kolízneho opatrovníka bez zákonných zástupcov. Obe maloleté deti uviedli, že mama je pre nich dôležitá, domáce úlohy a učenie robia radšej s mamou, vie ich podporovať a pomôcť, v pracovnom týždni sú viac zvyknuté na matku, otec sa im venuje a chápu ho, ako toho, kto vytvára zážitky. Sťahovanie si vedia predstaviť, zároveň novú školu aj bývanie, no majú obavu, ako a kedy budú tráviť čas s otcom. Maloleté deti sa toho času nachádzajú v K. na E. R. XX/C, kde si matka koncom augusta prenajala byt, obe navštevujú A. Š. A.. Z. V. O., K. X, K..

24. Odvolací súd po preskúmaní návrhu v prvom rade uvádza, že obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti, a aj keď sa deti nachádzajú v osobnej starostlivosti jedného z rodičov, druhý rodič nie je obmedzený vo výkone rodičovských práv, je stále zákonným zástupcom a oprávnený maloleté deti zastupovať, v bežných veciach môže zastupovanie vykonať aj jeden zo zákonných zástupcov, avšak ak ide o podstatné veci týkajúce sa maloletých, je potrebný súhlas oboch rodičov a to v zmysle ust. § 35 zákona o rodine. K podstatným veciam patrí určite zmena bydliska takého charakteru, ktorá má za následok zmenu školy maloletých, lekára, zmenu koncentrácie ich sociálneho prostredia a určite je takouto záležitosťou zmena školského zariadenia. Matka namieta, že súd prvej inštancie bol informovaný a aj otec o jej zámere presťahovať sa s deťmi prostredníctvom jej vyjadrenia v rámci rozvodového konania, a súd prvej inštancie nezaslal včas otcovi dané vyjadrenie a ani súd prvej inštancie sám nevykonal žiadne rozhodnutie ohľadom dania súhlasu namiesto otca so zmenou bydliska a školy maloletých detí. Odvolací súd zdôrazňuje, že otázka nezhody rodičov ohľadom podstatných vecí týkajúcich sa maloletých detí nie je predmetom konania o návrhu na rozvod a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Ak sa matka v rámci konania o rozvod vo vyjadrení len uviedla, že má v úmysle sa s deťmi presťahovať, nejde o kvalifikovaný návrh vo veci nahradenia súhlasu otca so zmenou bydliska a školského zariadenia. Rodič bez súhlasu druhého rodiča, alebo rozhodnutia nahrádzajúceho súhlas druhého rodiča nemôže sám rozhodnúť o zmene bydliska detí, ktorým sa podstatným spôsobom mení ich doterajšie zázemie a prostredie a zmeniť im školské zariadenie. O nesúhlase otca matka mala vedomosť v júni 2021 (jednak z komunikácie s kolízny opatrovníkom a jednak od samotného otca). Je potrebné si uvedomiť, že k tomu, aby súd prvej inštancie mohol rozhodovať o návrhu pri nezhode rodičov, je potrebné podanie kvalifikovaného návrhu vo veci samej. Súd nie je oprávnený túto otázku riešiť bez návrhu v rámci konania o rozvod a úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. Všetky matkou uvádzané skutočnosti majú byť práve posudzované v konaní vo veci samej pri nezhode rodičov, ktorý návrh však nebol doposiaľ podaný. Vzhľadom k tomu, že nezhoda rodičov pri podstatných veciach týkajúcich sa maloletých riešená podľa ust. § 35 Zákona o rodine je konaním samostatným, odvolací súd preto musel zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o moment, do kedy určil, že má trvať neodkladné opatrenie, keď nesprávne súd prvej inštancie tento viazal na právoplatné rozhodnutie vo veci rozvodu a úpravy rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. Uloženú povinnosť matke, ako aj danie súhlasu otcovi za matku na plnenie školskej dochádzky v škole, kam maloleté chodili so súhlasom oboch rodičov, odvolací súd potvrdil, nakoľko bolo dôvodné neodkladne zasiahnuť, keďže matka bez súhlasu druhého rodiča, alebo

súdneho rozhodnutia nahrádzajúce súhlas druhého rodiča, reálne podnikla kroky ku zmenám v živote maloletých, na ktoré je potrebný súhlas druhého rodiča. Dané neodkladné opatrenie teda riešilo len otázku ponechania doterajšieho stavu, keď hrozilo, že sa tento stav nezákonne zmení (bez súhlasu druhého rodiča, či rozhodnutia súdu nahrádzajúceho súhlas druhého rodiča). Toho času je stav taký, že maloleté deti bývajú v K. a navštevujú ich pôvodné školské zariadenie, ktoré bolo vybrané súhlasne oboma rodičmi. Matka má vedomosť o tom, že otec nesúhlasí so zmenou bydliska maloletých do L., ani zmenou školských zariadení. Ak sa matka s maloletými naďalej chce presťahovať a zmeniť im školu, je nevyhnutne potrebné, aby matka podala na súd návrh na nahradenie súhlasu otca s týmito zmenami. Odvolací súd preto poučil v zmysle ust. § 337 CSP matku o možnosti podať si návrh vo veci samej vo výroku uznesenia. Odvolací súd opätovne upozorňuje, že v rámci konania o rozvod nie je súd oprávnený ex offo, len na základe vyjadrenia účastníkov rozhodovať o nahradení súhlasu otca so zmenou bydliska a školského zariadenia, keď ide o samostatné konanie na návrh podľa ust. § 35 Zákona o rodine. Ako už bolo vyššie uvedené, matka je ten rodič, ktorý má v úmysle vykonať zmeny týkajúce sa maloletých, na ktoré je potrebný súhlas oboch rodičov, a ak nedisponuje súhlasom otca, musí sa matka obrátiť na súd s návrhom podľa ust. § 35 Zákona o rodine. Odvolací súd zdôrazňuje, že dané rozhodnutie v žiadnom prípade neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, nezaobera sa otázkou, či je, alebo nie je v záujme maloletých zmeniť bydlisko a školu, ide o otázku, ktorú je potrebné riešiť práve v konaní na návrh matky o udelenie súhlasu namiesto otca so zmenou bydliska a zmenou školy.

25. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

26. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).